

《 》

《 》

《 》

《 : 》

《 》

《 》

《 》

《 》

》

《 》

.《 》

《 》

《

. 《 》

《 》

-《

》

()

· :
 .
 () -
 () () « »
 () (.) « » « »

· :
 .
 »:() « . ») ()
 () « .. () ()
 - « »
 () - « »
 ..
 ().. »
 .« ()
)

:(-
 .
 « »
 () () « »
 ()

()
 ()
 () (-)

-)

. : (: : : « » : «() »

.) .() « » [] »:(« »

: .()) : : « : : !! : () ...» : () . «

. « » : « »

« » . « »

« » « »

« »

(-)

« » : « » « »

« » :

: .

« »

« »

()

:

.« »

« »

()

.

()

()

.«" "

"

« »

»

()

:«

»

« »

« »

()

()

« »

« »

»

.«()

. «

()

()

« »

:

.« » »

()

(-)

: « »

« »

« »

« »

← »

«

« »

« »

)

(

.()

()

:

: []

[]

»

()

:

:

()

«

« »

.« »

« »

« »

« »

:

« »

»

.« »

-

-

-

-

-

-

-

-

.«

« »

« »

« »

()

- - . - -
- -
» . () - -
: - -
« - - -
- - -
: - -
() - -
- - () - -
/ () - -
- - () - -
.() - -
: « » - « »
- - .() - -
- - (-) - -
() - -
- - -
- - » - -
- - « - -
« » - -
) - -
(- -
- -

« »

- : -

()

. -

« »

.

کاربرد لقب «امیرالمؤمنین» در تاریخ اسلام

صادق آئینه‌وند،^۱ حامد منتظری مقدم^۲

«حکومت» در پژوهش‌های تاریخی درباره جوامع مختلف، مورد اهتمام خاص قرار دارد. زیرا این موضوع به به دقت در اشکال گوناگون بررسی و پژوهش شده است. همین گونه لقب «حاکم» در سطوح مختلف بر حسب درجات مورد عنایت قرار داشته است و متناسب با شان و مکان آن در پژوهش‌هایی انجام پذیرفته است. در این پژوهش، ظهور اصطلاح «امیرالمؤمنین» و حدود سطح استعمال و کاربرد آن مورد توجه قرار گرفته است.

باید گفت که تحقیقات زیادی درباره نظام سیاسی در اسلام به ثمر رسیده ولی نسبت به لقب امیرالمؤمنین به اعتبار یک لقب حکومتی و تاریخی کمتر بحثی صورت گرفته است. این مقاله می‌خواهد در این زاویه وارد بحث شود و به این نیاز پژوهشی پاسخ دهد.

واژگان کلیدی: امیرالمؤمنین، فقه اللغة، فرهنگ اجتماعی، خلافت، تاریخ اسلام.

۱. استاد، گروه تاریخ، دانشگاه تربیت مدرس

۲. دانشجوی دکترا، گروه تاریخ، دانشگاه امام خمینی (ره).